

Tajný život

Milan Děžinský

Bdění

Světlo je k upotřebení.
Syčí lampy, když natékají.
Svíjí se zimou mokrý hadr.
Mé slepené geny v teple spí.
Někde s vystrčenou hrudí
Frankfurtem bloudí Schopenhauer.
Chladem jak kolejnice
smrskává se svět.
Miluji noční bdění,
kdy je slyšet trouchnivění
stropních trámů a to,
jak v přízračné hloubce
se hroutí mořský hřbet.

Gondwana

Rozmístění nábytku je souhvězdí.
Cibule sprostě ze tmy vyplazuje šlahoun.
Česnek mutuje tajně jako vesmír.
Bledé hlízy. Pootevřenými dveřmi
derou se jejich naběhlá pohlaví.
Předvádějí je jako skvost.
Z jednoho kouta do druhého
jak přechod mezi kontinenty
přes úzkou šíji klíčí,
nevědí, čemu chtějí být stále blíž,
jako by je něco hnalo,
vzdušný proud nebo ztřeštěnost.

Halleyova kometa

Neprobíhá žádná revoluce,
jen se odněkud hrabe
naše záhadná budoucnost.
Vynoří se z archeologie stínů
a klepe si do rytmu.
Přes zed' slyším, jak stará paní
vítá skřípot dveří.
Dívá se do ulice
jak do teleskopu,
ale vidí jen cizí záda.
Ví, co ji nečeká, ale netuší,
co ji čeká.
Až bude prolétat Halleyova
kometa, vyderu se z půdy,
změním se v listí,
bude poletovat zlatý pyl,
budu natahovat větve,
abych ji uviděl.

Jaro

Zkřehlé včely na květech,
pootevřených jak odchlípnuté nehty.
Pyl líně lne.
Choroš prší jarním vlhkem
jak zapařená mouka.
V krabaté kůře se líhne pozorný
obličej Theodora Roethka.
Vzduch voní jako paměť.
Ponrava pod sandálem
hloubí skulinu jak černou díru
v paralelním vesmíru. Její průsvitný
vnitřek se třese třaskavou budoucností ledku.
Minulost našla svou průrvu
a vlhce klouže vpřed, ale svět jásá.
Těsně před polednem
radlice vykloubí z hlíny vlhkou krysí lebku.

Jsem

Vrtoch příčin a následků
nás dopustil přebývat v příznivém osudu,
s nímž nezbyvá než nesouhlasit
a hovivě ho trpět. Ten úchvat, že užitečnost
té nejjasnější hvězdy je prkotina
oproti třeba i váhavě lezoucímu zárodku
myšlenky. Jako by se klubal mikrob,

který má ve svém pukajícím jádru
kromě moci hubit i lepkavě přitažlivý hlen.

A tak tu sedím v chuchvalci své vzpomínky
obklopen valencí přítomnosti a jsem
jakoby jen tím, že jsem.
Víc nic. Zadržuji příkrov tepla z plátna,
jímž jsem obalen.
Tak vyděšen tím, že jsem. Jako kost,
jíž je dáno poznání, že je víc než kost –
že s sebou vleče příběh vápna.

Krásné bdění

Světlo se rozkládá sladce jak mršina
a barvy na sebe žárlí. Ta krása
vytažená z pekla země
jako by přišla o dětství.
A říkám si, čím jsem starší,
není snad to všechno jen krásné bdění,
z něhož se probudíme do rozpačitého snu,
jako když se ti zkroutí zničehonic ruka,
která nese k strži úst vinnou sklenku,
dolitou opatrně až po okraj?
Jako saranče, duhově se proměňující
z nemohoucích stádií
až k všežravé síle náletu,
vchází do nás jiná, studená bytost.

Listopad

Takový obraz skomírání
vyžaduje aktivní zapojení.
Mé chryzantémy rozkvetlé do sněhu
jak barva poraněné zvěře.
Volná chvíle mezi jednotkami
času vyplněná trouchnivěním.
Matematická krása mrazu.
Struktury se organizují,
i když mezi nimi vládne řevnivost
o kontext kritického dokazování.
Nekonečné prodírání blátem.
Švestka koncem listopadu
voní psím granulátem.
Také sedíme a sledujeme sýkory v krmítku,
pijeme horký čaj, oslavu jistoty,
že přišel známý soumrak.

Kdo by nemiloval šedé nedělní odpoledne;
jsme už tak daleko od té scény s liškou,
co kolem dálnice vlekla svou poraněnou páteř
jako uloupenou kořist.

Mostní kámen

Jsem kámen v rohu stavby,
vší silou tlačím půlky mezi další kameny
a čelo vrásním.
Nic víc na práci nemám.
My všichni
jsme společenství kavek na bidle
pod jednou taktovkou.
Jsem černý jak litina
a na bradě mě olizuje mech.
Jsem čedič, co před zhroucením
drží most.
Škodolibost mnou skrytě cloumá,
zda přiznat,
že dřímá ve mně tekutost.

Nepokoj

Těší se podzim svou malou úrodou,
když dává vlhký, měkký hmyz.
Růžová pára se vznáší nad vodou
a nutí tě přijít blíž

a zastavit se,

jako tu v ztuhlé vášni stojí vážka,
opřena tělem o větev
nastavujíc hruď letícím nažkám,
nepokojným jako krev.

Nora

Začíná září,
co přes krk přejede liščím ohonem,
sedíš zády k otevřeným dveřím,
ke dveřím do dlouhých chodeb
prázdného domu,
ty chodby pokračují dál a mění se v les
s podzemní norou, v níž se může díť cokoliv,
a úzkost sípá právě tím lesem,
těmi chodbami
až od té nory,
v níž se může díť cokoliv...

Ořech

Mám na mysli metaforu,
velkou jako život
a složitou jako svět,
když ráno z mé dózy s müsli
neohrabaně lovím vzácný
lískový ořech,
zahrabává se až na dno.
Já obezřetný lovec
ho přese všechno naleznu.
To úsilí je obdařeno slastí.
Ale najednou:
mám spoustu müsli
bez ořechů.

Vypalování trávy

Mí blízcí vypalují trávu.
Děti netečně cucají hluchavkové květy.
Ta sladkost prosycuje květnový den.
Hoří rákosí. Kosí ptáče s křikem
popolétá před psem.
Hmyz taje jak horké sněhové vločky.
Ještěrka je zkroucený, rezavý drát.
Bříza nad ohněm vlaje a práší
jak opřený smeták.
Ježek utíká, na hřbetě spečený strup
černých bodlin. Díváme se do ohně,
jakoby znovu přítomni
stvoření světa.